

Lugupeetud valitsuskoalitsiooni moodustajad.

Päästame Eesti Metsad MTÜ toetab täielikult Eesti Keskkonnaühenduste Koja poolt teile juba saadetud ettepanekuid.

Soovime omalt poolt lisada mõned üldisemad tähelepanekud (1) ning kirjutada näitlikult lahti pesitsusrahu (2) ja metsa biomassi (3) teemad, kumbki kokkuvõtlikult ühel leheküljel. Oleme valmis tegema sama teistel olulisematel metsakaitsega seotud teemadel (KAH-alad, vääriselupaigad, Natura 2000 alad, kuivendamine, raieaht, püsimeetsandus jne).

1) Te alustasite koalitsiooniläbirääkimisi ülevaatega riigi rahalistest võimalustest. Samas ei ole teil kindlasti jäänud tähelepanuta, et Postimees on pakkunud viimastel nädalatel põhjalikku ja negatiivses mõttes hämmastavat infot meie metsatagavara kohta.

Kui vaadata meie riigivõlga, siis see on nii madal, et me oleme Euroopa Liidus parimate seas. Samas on selgunud, et metsi oleme me tugevalt üleraiunud ehk võtnud suurelt võlgu oma tuleviku ja looduse arvelt. Metsalindude arvukuse languselt oleme ELis halvimate seas. Ei saa öelda, et metsad kogu oma elurikkuses oleks kiiremini ja lihtsamini taastuv ressurss kui raha.

Võttes arvesse tehtud arvutusi ja analüüse, oleme me praegu otsustaval teelahkmel.

A) Meil on võimalik jätkata suuremate muutusteta senise metsapoliitikaga, mis on meid praegusesse olukorda toonud.

Majanduslikult oleks selle tulemuseks praktiliselt kõikide majandusmetsade tühjaks raiumine vähem kui 10 aasta jooksul, pärast mida poleks puidutööstusel võimalik kasutada kohalikku toorainet muuks kui pelletite, hakke ja tselluloosi tootmiseks. Eelarveliselt tuleks juba praegu sisse kalkuleerida süsinikutrahvid, kuna meie metsamaa mitte ei seo ja salvesta, vaid emiteerib CO₂ juba mitmeid aastaid. Ökoloogiliselt jätkuks kiire elurikkuse kadu, liikudes mh vastuvoolu ELi elurikkuse (taastamise) eesmärkidega.

Kultuurilised ja sotsiaalsed mõjud avalduksid inimestele oluliste (kodulähedaste) metsade kaos. Need on looduslikud pühapaigad, marja- ja seenemetsad, matkateed jne.

B) Alandades kiiresti ja oluliselt raieahtu ja puude raievanuseid ning muutes majandamisviise (rohkem püsimeetsandust, vähem lageraie), oleks võimalik säästa piisavalt metsi, et nendes saaks tegeleda lisaks säästlikule raiele ka muude majandamisviisidega (loodusturism, looduskosmeetika, marjade, seente ja ravimtaimede korjamine, loodusteraapia jne), rääkimata võimalusest metsades lihtsalt matkata, puhata, tervist parandada.

Kui sellisteks tegevusteks jääksid pärast intensiivset majandamist alles ainult kaitsealade metsad, suureneks oluliselt nendele langev koormus ning me võiksime end leida nii mõnegi Lääne-Euroopa riigiga sarnasest olukorrast, kus on nt selgelt piiritletud, kust ja kui palju võib seeni korjata, kui palju tuleb loa saamiseks maksta ning milliseid koolitusi on kohustuslik eelnevalt läbida.

Me oleme seni tegelenud peamiselt surnud looduse müügiga. Puudele on tekkinud väärtus alles siis, kui nad on juba maha saetud. On ülim aeg seda suhtumist muuta ning hakata müüma elus loodust, mis jääb pärast majandustegevust ka alles.

2) Pesitsusrahu (nimetatud ka: linnurahu, raierahu)

- [Metsalinnud on indikaatoriks](#) metsade kui ökosüsteemide üldise käekäigu kohta, kuna neid on lihtsam märgata, määrata ja loendada kui paljusid teisi metsaliike.
- Juba [1999. aastast on looduskaitstjad taotlenud pesitsusrahu](#), kuna meie metsade majandamine muutus kiiresti intensiivsemaks nii raiemahu kui ka kasutatavate raiemeetodite ja metsamasinate osas.
- [Ornitoloogilised uuringud tõestavad](#), et me oleme viimastel aastakümnetel kaotanud juba üle 25% oma metsalindude populatsioonist ning ohustatumas seisus on just paiksed liigid, mitte rändlinnud.
- Eelkõige metsalindude kaitseks kehtestatud pesitsurahust saaks tegelikult kasu kõik metsaliigid. Ka imetajatel on kevad-suvine periood peamine järelkasvu saamise ja nende eest hoolitsemise aeg. Kui raie toimub soojal ajal pehme pinnasega, toob see endaga kaasa suuremad kahjustused pinnasele ja sealsetele elurikkusele ning aitab kaasa seenhaiguste (eoste abil) levikule.
- Praegu [Keskkonnaameti](#) poolt kasutusel olev süsteem, mis näeb ette vaid eeldatavalt linnurikkamates metsades kiirkontrollide läbiviimist, on looduskaitse seaduse ja Euroopa Liidu õigusaktide eesmärkidega vastuolus.
- Mitme hektari suuruses metsas kõikide pesitsevate lindude tuvastamine on ornitoloogide ja ökoloogide sõnul praktiliselt võimatu, sest [linnud soovivad ju oma pesi peita](#). Need võivad olla nii maapinnal sambla sees kui ka kõrgel puuladvas või puuõõnes. Ka suurema osa pesade ülesleidmine ühest metsatukast võtab eksperdil mitte tunde, vaid päevi, kuna eeldab pikemat kohapealset vaatlust.

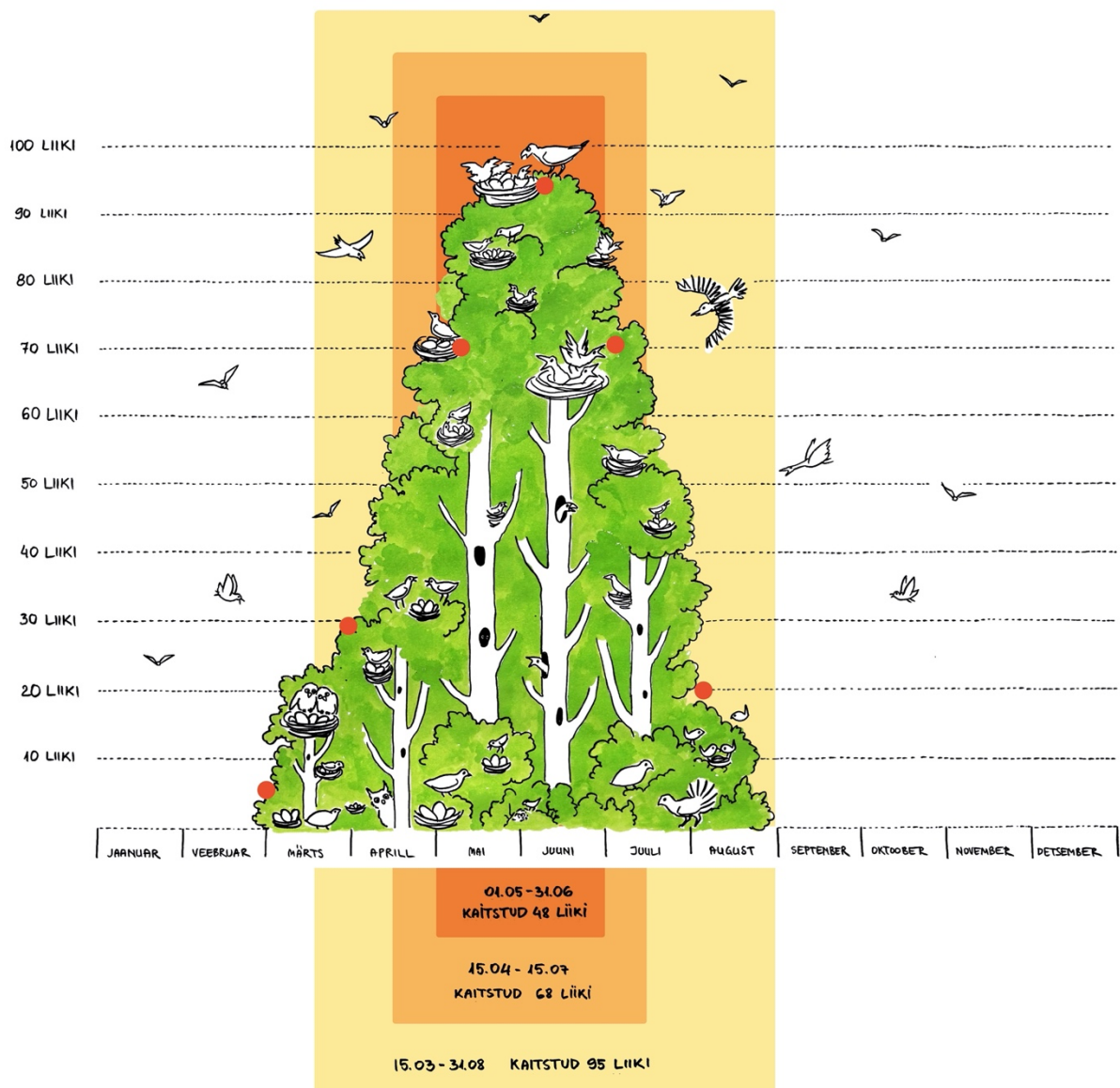
Seega on ääretult vajalik vältida edasist elurikkuse kadu ja õiguslikku segadust ning **kirjutada kohustuslik pesitsusrahu kuupäevaliselt looduskaitseseadusesse sisse**, nii nagu see on kirjas ka vastavas [petitsioonis](#). Täpse sõnastuse kokkuleppimiseks tuleks kaasata eksperdid [Eesti Ornitoloogiaühingust](#).

15. märtsist – 31. augustini kaitsealadel

15. aprillist – 15. juulini majandusmetsades

! Need kuupäevad on juba **kompromiss** looduskaitse ja metsade majandamise vahel, kuna katavad ainult osa lindude pesitsusajast.

! RMK poolt peetav pesitsusrahu 15. aprillist – 30. juunini on parem kui mitte midagi, aga siiski poolik lahendus, kuna aeg peaks olema pikem ning hõlmama kõiki raieliike ja muid linde häirivaid või hävitavaid tegevusi (nt oskahunnikute purustamine, kus võivad olla pesad sees).

3) Metsa biomass

- Metsast saadud puitu on kasutatud Eesti aladel kodude kütteks aegade algusest saadik.
Kuni me leiame muud tõeliselt taastuvad ja inimestele taskukohased energiaallikad kütteks, on loomulik, et meie kodumajapidamisi – eriti maapiirkondades - köetakse osaliselt veel mõnda aega puiduga. Sama puudutab kohalikke kaugkütte pakkujaid.
- **Ebaloomulik on aga olukord – suuremahuline pelletite ja puiduhakke eksport teistesse riikidesse (peamiselt Taani, Madalmaad, Ühendkuningriik, Itaalia) -, mis on tekkinud järk-järgult pärast taastuvenergia direktiivi jõustumist Euroopa Liidus 2009. aastal.**
- Algne idee toota raiejäädikdest ja puidutööstuse jäädikdest pelletteid ja hakkepuitu on miljarditesse eurodesse ulatuvate riiklike toetuste maksmise tõttu (mida taastuvenergia direktiiv lubab) tekitanud suure nõudluse metsa biomassi järele, mistõttu on hakatud kasutama aina enam [tüvepuitu jäädikde asemel](#).
- Ääretult negatiivse trendina impordivad ELi riigid biomassi kaugetest kolmandatest riikidest, peamiselt [USAst](#) ja Kanadast, aga ka Aafrika ja Lõuna-Ameerika riikidest, põhjustades [elurikkuse kadu](#) ja kohapealset saastet, lisaks transpordi käigus tekkivale CO2 heitele. EL on halvaks eeskujuks kogu maailmale, mis avaldub näiteks [rikkamate Aasia riikide](#) (Jaapan, Lõuna-Korea) metsa biomassi impordis majanduslikult vaesematest, aga metsarikkamatest Aasia riikidest.
- Positiivsena võib välja tuua [Austraalia](#) ja [Hawaii](#) osariigi hiljutisi otsuseid, mis näevad metsa biomassi põletamises otsest mõju kliimamuutuse süvendamisele.
- Praegu toimuvad ELi institutsioonide vahel [läbirääkimised](#) taastuvenergia direktiivi uuendamiseks. [Eesti on kahjuks nende riikide seas](#), mis toetavad võimalikult väikeseid muudatusi senisesse kliima- ja elurikkuse vaenulikku praktikasse. Sealjuures lähtutakse biomassitööstusele kasulikest seisukohtadest, mis lepiti kokku 2021. aasta lõpus Keskerakonna, EKRE ja Isamaa koalitsioonis.
- **Läbirääkimised ELis on küll juba kaugele jõudnud, aga Eestil oleks veel võimalik kiiresti oma seisukohta muuta**, loobudes olemast osa blokeerivast vähemusest, mis on muudatuste vastu.
- Mitte keegi teist ei maini oma valimisprogrammis biomassitööstuse subsideerimisega jätkamist, vaid nii sõnas kui ka kirjas mainisite te enne valimisi meie metsapuidule suurema lisandväärtuse andmise vajadust ja innovatsiooni. Senine suuremahuline tooraine eksport seda kindlasti ei ole.
- Enamus teist lähtub liberaalsest majandusmudelist. Sellega ei ole absoluutselt kooskõlas suured rahalised toetused ehk sisuliselt riigiabi, mida ülimalt kasumlikule biomassitööstusele on seni makstud.
- **Senist praktikat jätkates on tulemuseks väga väikese ettevõtjate ringkonna jätkuv rikastumine, samas kui tulevased süsinikutrahvid tuleb kinni maksta riigieelarvest ehk kõikidel teistel ettevõtjatel ka kodanikel. Rääkimata elurikkuse taastamise kuludest.**
- Metsa biomassi teemaga on Eestis seni tegelenud kõige rohkem Eestimaa Looduse Fond, eriti metsaekspert Siim Kuresoo, samuti meie MTÜ, eriti juhatuse liige Liina Steinberg. Meie poole võib alati pöörduda lisainfo saamiseks.